

Türkiye Yapay Zeka Kanunu - Tam Taslak PDF

Giriş ve Amaç

Türkiye’de yapay zeka sistemlerinin geliştirilmesi, uygulanması ve denetlenmesinde etik, güvenli, adil ve şeffaf bir yaklaşım benimsenmesi amaçlanmıştır. İnsan hakları, toplumsal fayda, sürdürülebilirlik ve etik ilkeler öncelikli olarak dikkate alınır.

Tanımlar

YZ Sistemi: Algoritmalar ve makine öğrenimi modelleri dahil tüm yapay zeka uygulamaları.

Geliştirici: YZ sistemi tasarlayan, kodlayan, test eden ve optimize eden kişi veya kuruluş.

Kullanıcı: YZ sistemi hizmet alan kişi veya kurum.

Yüksek Riskli Sistem: İnsan sağlığı, adalet, güvenlik veya kritik altyapıya doğrudan etki eden sistemler.

XAI (Açıklanabilir Yapay Zeka): Sistemlerin kararlarını anlaşılır ve şeffaf biçimde sunan teknikler.

HITL (Döngüde İnsan): İnsan gözetimi ve karar süreçlerinin yapay zekayla entegre edildiği yöntem.

Temel İlkeler

1. Adalet ve Ayrımcılık Yapmama: Tüm demografik gruplara eşit ve tarafsız davranış.
2. Şeffaflık ve Açıklanabilirlik: Karar alma süreçlerinin anlaşılır olması.
3. Hesap Verebilirlik: Sorumluluk hatlarının netliği, ihlallerde düzeltme ve telafi.
4. Gizlilik ve Veri Koruma: GDPR ve KVKK uyumu, veri anonimleştirme ve güvenlik.
5. Güvenlik ve Dayanıklılık: Siber saldırılara karşı koruma ve hata önleme.
6. Sürdürülebilirlik: Enerji verimliliği ve çevresel etkilerin minimize edilmesi.

Risk Sınıflandırması

Yasaklı Sistemler: Kabul edilemez risk, topluma veya bireylere zarar riski yüksek.

Yüksek Risk: Sıkı denetim, XAI ve HITL zorunluluğu.

Orta Risk: Etiketleme, kullanıcı bilgilendirme ve denetim.

Düşük Risk: Minimal gözetim ve raporlama yeterli.

Geliştirici Sorumlulukları

1. Etik Tasarım: Tüm tasarım süreçlerine etik değerlendirme entegre edilir.
2. Veri Kalitesi ve Önyargı Azaltma: Temsili ve kaliteli veri, önyargı tespiti ve düzeltme.
3. Algoritma Tasarımı: Adil, şeffaf ve güvenli algoritmalar.
4. XAI Uygulaması: Kararların açıklanabilir olması.
5. HITL: İnsan gözetimi ve sürekli geri bildirim döngüsü.
6. Dokümantasyon ve Denetlenebilirlik: Tüm süreçler kayıt altına alınır ve izlenebilir.
7. Sürekli İzleme ve Güncelleme: Sistemlerin etik ve teknik uyumu sürekli denetlenir.

Denetim ve Mevzuat Uyumu

Milli Yapay Zeka Denetim Kurulu (MYZDK) kurulacak.

ISO, IEEE, AB AI Act ve GDPR standartları Türkiye'ye uyarlanacak.

Sertifikalendirme, periyodik denetim ve uyumluluk raporlaması zorunlu.

Yaptırımlar

Para cezası, faaliyet durdurma ve düzeltme zorunluluğu.

Tekrar eden ihlallerde hapis ve ağır yaptırımlar.

Kamuya duyurulacak ihlaller ve uyumsuzluklar.

Uluslararası İşbirliği

AB, ISO ve IEEE standartlarına uyum.

Uluslararası etik denetim ve veri paylaşımında işbirliği.

Türkiye'den YZ sistemlerinin dışa aktarımı ve ithalatında uluslararası etik ve güvenlik uyumu.

İnsanlık Yararına Ek Maddeler

1. Eğitim ve toplum bilinci projeleri.
2. Kriz ve acil durum yönetimi uygulamaları.
3. Çevresel sürdürülebilirlik hedefleri.
4. Etik ve şeffaf veri paylaşımı ve bilimsel işbirliği.

Sonuç

Bu yasa, Türkiye'de yapay zekanın etik, güvenli, adil ve hesap verebilir bir şekilde geliştirilmesi ve kullanılmasını güvence altına almayı amaçlar. Hem bireyleri hem toplumu koruyan, uluslararası standartlarla uyumlu ve insanlık yararını gözeten kapsamlı bir çerçevedir. Bu kanun adnan tultar tarafından 13 ağustos 2025 tarihinde ülkesi adına yazılmıştır